

J. S. Jensen: Blandt alle de Forslag, der for Tiden ligge paa Folketingets Bord, er der intet, der har tiltrukket sig en saadan Opmærksomhed i Befolkningen som det, vi nu skulle til at forhandle. Medens en Del andre Forslag kun ere omtalte med nogle faa Ord af de lokale Blade og ligeledes af Hovedstadsbladene, er dette ikke blot blevet omtalt, den Gang det blev forelagt, men flere Dage i Forvejen, idet der i flere Blade blev meddelt, at, naar Forelæggelsen fandt Sted, skulde der komme lange telefønikke og telegrafiske Meddelelser om dets Indhold. Der maa da være en Grund, hvorfor dette Forslag i en særlig Grad har vækket Opmærksomheden uden i Befolkningen, og denne Grund er det, mener jeg, ikke saa vanskeligt at paavise. At det kun skulde være en finansiell Betragtning, tror jeg ikke, at nogen vil antage, thi se, vi paa den finansielle Side af denne Sag, saa viser det sig efter min Mening, at den fremtræder saare uskyldig. Der er vel Spørgsmaal om 6—7 Millioner, der skulle udredes i Løbet af 5 Aar, men disse Millioner skulle fuldt ud forrentes, og der er Haab om, at de en Gang ville blive tilbagebetalte, uden at der er opstaaet noget som helst Tab. I alt Fald vil Tabet vist blive saa ringe, at der ingen Grund er til Vængstelse i den Retning. Det kan altsaa ikke være for Forslagets finansielle Sides Skyld, at det har tiltrukket sig en saa overordentlig Opmærksomhed. Det kan heller ikke være af den Grund, at det skulde være en stor Omvæltning, der her er forelagt Forslag om, thi naar det Forslag, der her ligger paa vort Bord, føres ud i Livet, ville vistnok alle komme til at erkende, at det ikke vil forandre ret meget paa Forholdene, som de ere for Nærliggende. Men naar det ikke er nogen af disse Grunde, maa der være andre Grunde, og den Grund, jeg mener særlig har bevirket, at dette Forslag har tildraget sig en ualmindelig Opmærksomhed, er den, at overalt er det erkendt, at her er et Omraade, hvor Lovgivningsfaktorerne bør gribe ind, og alle have nu ventet at se, hvorledes Regeringen vilde søge at løse denne store Opgave. Jeg tror, at det er af denne Grund, at Lovforslaget har vakt saa stor Opmærksomhed, at man ventede, at der skulde komme til at foreligge noget virkelig gennemgribende paa dette Omraade. Naar vi nu spørge, om der virkelig er Grund til at lovgive paa dette Omraade, saa mener jeg, at man fra alle Sider vil besvare dette Spørgsmaal med et ubetinget Ja, og Bevist derfor ligger i, at der for et Par Aar siden blev nedsat en Kommission netop for at undersøge og over-

veje denne Sag. Gaar man ud og spørger den danske Landarbejder, hvorledes hans Forhold ere, saa hører man idel Klage fra alle forskjellige Sider. Den dygtige Arbejder forsikrer, at naar han jidder med stor Familie, er det ham umuligt at ernære den paa en nogenlunde menneskelig Maade med den lille Fortjeneste, der bydes ham, og Folgen deraf er bleven, at den bedste Arbejdskraft for Landbruget, er gaaet til Byerne eller ogsaa til fjerne Verdensdele. Gaa vi saa til Arbejdsgiverne og spørge, hvorledes Forholdene ere, ja saa faa vi et lignende Svar; de indrømme, at Arbejderne have i mange eller i alle Tilfælde alt for lidt at leve af. Men Forholdene ere saadanne i det danske Landbrug, at der umuligt kan ydes et større Kontingent til dem, der skulle udføre Arbejdet, end der allerede gøres, og vi, der ere kendte paa Landet, ere noedte til at give begge Parter Ret. Vil saarligt maa da det Spørgsmaal forme sig: Kan der ikke gøres noget fra det offentlige Side, maa Staten ikke gribe ind og se at tilvejebringe bedre Forhold paa dette Omraade? Det var netop med denne Opgave for Øje, at Landbokommissionen blev nedsat, og det er ogsaa med dette Maal for Øje, at Landbrugsministeren har søgt at løse Spørgsmaalet paa Grundlag af det Materiale, der er tilvejebragt af Landbokommissionen. Men nu kunde vi opstaa det Spørgsmaal: Er der noget, som helst Haab om, at det nu foreliggende Forslag vil kunne løse denne store og vigtige Opgave? Er der noget Haab om, at denne Reform vil kunne standse denne Strømning til Byerne eller fjerne Lande? Vil den kunne skabe bedre og lykkeligere Forhold for den danske Landarbejder? Jeg tror, at man maa besvare Spørgsmaalet med et ubetinget Nej. Paa en saadan Maade løser dette Forslag ikke sin Opgave i en nogenlunde nævneværdig Grad, nemlig at sætte en Stopper for Ind- og Udvandringen og raade Bod paa de daarlige Forhold, hvorunder mange danske Landarbejdere nu leve. Skulde der virkelig raades Bod paa de, efter min Mening, saare triste og daarlige Forhold, hvorunder disse Arbejdere leve, maatte Reformaten være langt mere omfattende og vidtrækkende. Der maa bringes ganske andre Øre fra Statens Side. Efter dette Forslag bringes der ikke noget Offer, der ydes, kun Laan. Nej, Staten maa bringe virkelig store Øre, og Forslaget maa være saa omfattende, at, medens nu højst en Tyvendedel af de virkelig dygtige Arbejdere kommer ind under det, omtrent alle de dygtige Arbejdere kunde komme med; men i den